

Սեպտեմբեր 15 ի ետզլաշմըշ օլուպ , վէ մուհահէտէյի մալիսմէ ահքեամընճա , Ֆրանսա ասկէրինին Բոմա թօրաղղընը թէլք իտէճէկընէ , վէ օլ վագըթ օրա սընըն նէ հալ ու հէյեթ քէսպ իյլէյէ ճէկինէ պէքլէնիլմէքտէ իսէտէ , մէզքիւր ահանամէնին պիլր պուչուզ իքի այ գա տար տահա գուվվէթի պուլունաուղուն տան , թապիաթիյլէ օլ վագթէ միւն թաղըր օլունմազ իգթիգա իտէճէք տիլր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՌԻԼԻՑՈՅԻ

ԳԱՐԱՏԱՂ

Պատր-Ա. ինչ Գարատաղ պէս ի բրէնս Նիքոլա պէս ինտէ պու կիւնէր տէ վու. Գու պուլան մէսէլէ իւզէրինէ, Գա. րիտէքի իւնիօն նոմ գագէթա շու ա. թիտէքի միւլտալտայը իթմիշ տիր:

« Գարատաղ լըրարն մաթլու պաթլա. րը շու աթիտէքիէր տիր: »

1. Մուհարէ պէս իսիւրէտէն սօնրա Հէրգէ կօվին սինօրունտա Օսմանլըրն ինչա իթտիրաթլէրի տիշապ պինալըրն, Եախօտ գալէքլին հեմա իտիլմէլէրի:

2. Քէնտի մէմալէքլէրինտէն Օսման. լըրարն գապթ իթտիրէրի պլըր Գաշ ԴԷ. թա մահէլէրին կէրի վէրի մէսի:

3. Ասրիաթիք տէնիդի թարաֆընտա պիր իսիէլէ թէրքի:

« Մէգքիւր Եաշապ պինալար սէպէ. պինտէն Թիւրքլէր քէնտի հուտուտլա. րընր թէմափուզ իլէ տայիմա զուլու մու. թէտուտիւթ իթմէքտէ օլտուգլըրն. տան, վէ դապ ու զարաթա չըգըլմա. լարիտան տօլայը, Գարատաղ լըրար թէ. շէք քի իթմէքտէ, վէ Թիւրքլէրին մէգ քիւր գալէլէրտէ պուլունմաթըրա Էհալիին հընիզ ու վիգայէսինի մուճիպ օլուպ, վու. Գուա կէլէճէք մուարազալարը մէնն իտէ. ճէք Էէրտէ, տահա պիւտտէ աեազլանմա. լարընր պոլիս օլմալտա օլտուգլըրնր պէ. Եան իլլէմէքտէսիլլէր: Թիւրքլէր գապթ իթտիրէրի մէգքիւր գըլթալարա գարչը. լըր օլարադ, Հէրսէք օփաթընտան պիր մա. հէլ ալմանա գալգըլմալտա տըրլար: Գարատաղ լըրարն պիր Էօրա իւզու մա. րը օլտուգլունտան, Ասրիաթիքտէ վազը պիր իսիէլէնին թէրքիին, վէ օլ ճիհէթլէ տուլս ու տապիշի հալին վուգու պուլա. ճաղընր իթտաթ իթմէքտէ տիրլէր, իշթէ Գարատաղ լըրարն մաթլու պալարը վէ տէր. փիշ իթտիրէրի սէպէպլէր պուլար տըր: »

« Գարատաղ լըրարն իթտաթլէրինէ նա. նարէն, Գապթ-Ա. թարաֆընտան գու. հուրա կէլէն հիւսնի հարէքթի, Գան. տիա Էհալիսի հազգընտա շիմաթիտէք վուգուա կէլէնտէն Ֆարգլը տէյի տիր, Էհէր Գարատաղ լըրարն ճէմի մաթլու. պաթլըրնա օլմալ իսէ տախ, պիրալընա միւտտէթի գալիլէ գարֆընտա հազգլը վէ իսի պիր ճէվապ վէրիլէճ. կի մէմու. օլունմալտա տըր: »

« Հինի հաճէթտէ տտէմի ըրիզա կէօս. թէրիլմէք իշին, Պօննա տա չօգ գու վլէթ. լէր թէտարիլինէ սայ վէ դայլէթ օլու. նուպ, վէ մէգքիւր գարար իսէ թէէսիլը օլունմալտա տըր: »

« Ոլ սէպէպտէն Էօմէր փաշա հազ. րէթլէրինին պու Եազընլարտա Թուհա. տարի օրտուտու օլ թարաֆա սէվգ ի. տէճէկի իհթիմալտէն տիր: Հէր նէ հալ իսէ, տէվէթի Ալիյէնին Թուհա տարի օր. »

տուտու էն զիւտտէ իշէ Եարար օլտու. զուտտան, պիւթիւն պիւթիւն մէգքիւր մահէլլտէն գարարմաթը մէմու. օլունա. մալ, զիւրա բրէնսի միւշարիլէհին զիւրի հիւքմիւնտէ օլան մէմէքթի կէօլէթ. մէքտէ տիր: »

« Սըրպիսթան իլէ Պուլարիսթանըն տախի լաճաթ տուրմալա, Եուհանլար թարաֆընտան վէ Եախօտ Գարատաղ. տան պիր գըրամա տէմաթի կէօլտիւք. լէրինտէ աեազլանմալտալարը իհթիմալ. տէն տիր: պու պէօլլէ օլտուգու հալտէ տէվէթի Ալիյէնին Էվրօպա գըլթաթըն. տարի մէվգըրի հալի գայլէթլէ մուլաթա. րայը սուրէթտէ պուլունմալտա տիր: շէօլլէ քի, կէրէք Եուհանլար, վէ կէրէք Խաղափօնլար տէվէթի միւշարիլէհա ա. լէհինտէ իթրաթ մէրթէպէտէ տիլիլը օլտուգուտան պաշգա, արթըգ տաեանմալ հալէրի տախի գարմալընտան, ահվա. լը հազըրտէն պուլտու գարը ֆուրա. թըր Էլտէն գաշըրմալտալարը, Եանի պաշ գալտըրարապ պօհուհարթընտարի գին. ճիլլէրի սիլքիպ, վէ գուրթ Եէմիշ օլան պօհուհարթընր շիքէթ իտէճէք. լէրի շիւրհէ օլունմալտա տըր: »

« Պիր գաշ կիւն սօնրա Աթիստան վարիս օլան պիր նամէյէ նէգարէն, շիմ. տիտէնիօն ալթըր քէօլէ հալիսի, քէնտի իւ. գէրինէ թարհ օլունան վէրիլլի Էտա իթ. մէք իսթէմէտիքլէրինտէն, տաղարա շէ. քիլմէքտէ իմիշլէր: Էյալէթի մէգքիւրէ. նին միւթէսարըֆը օլան փաշա հազ. րէթլէրի շու սէրքէլիք թարիլինտէն վազ կէլմէլէրի իշին, թէհի Էէրտէ չա. լըշարապ, Էէրկէրտէլէրին մազարըր հիւքիւմէթ տալէթ իթմիշ, վէ քէ. ֆիլլէթի հալի պիր իսիճէ թէֆթիլ իթ. մէք իսթէմիշ տիր: »

« Մէգքիւր քէօլլէրին Էհալիլէրի ճէ. վապ օլարապ, տղալարըն զուլու հատտի իթիտալի թէմափուզ իթմիշ օլտուգու. տան, արթըգ քէնտիլլէրինի մուլաթարաեա գօյմաեաճալարընր պէտան իթմիշլէրտիր: Պիր ըրիլլայթէ նաղարէն, Բուսիա տէվ. լէթի ֆարիա ահանմէսիլտէն պէրու Գարատաղ իշլէրինէ տօղրունտան տօղրու պիր Էլ ուզաթմալ իշին, քէնտու քէն. տուլի Բանալվիլլէլլէ վէրմիշ իտի: Տէվ. լէթի ալիյէ հիւքիւմաթընտա պուլուն. նան Խաղափօն Էհալիսի իւզէրինտէ ճա. րի օլան Բուսիա թէէսսիլաթընր ինքեար իտէմէլիզ, զիւրա պիլ իտիլ Էլք տէֆա շու շէյէ տիգաթ իտէն: Գազաթ շիմ. տիքի օլան մաթլու պաթլարը վազթինէ գատար, Գարատաղ լըրարն մէճիլլէրի. նէ նէ մէրթէպէ գուլվէթլիճէ պասմըշ օլտուգու. նուտա սէօլլէյէմէլիզ: »

« Քէլլիլլէթ նէ հալտէ իտուկինի վէ Էճէպի թէէսսիլաթընր նէ տէրէ. ճէլլէրէ գատար վաթը օլունպ օլմալարը. »

նը վուգուաթլար կէօսթէրէճէլլէր տիր. վէ տալա Էմալի մէշհուտ օլմաեան պիր սէրպէսթիլլէթ հարէքթի շիմաթի ումու. մէն պիր գուլուն թահթընտա պուլուն. նան մէգքիւր ճէմիլ Էհալիլլէրի թահիլք իթմէքտէ տիր: վէ պու սէրէճէ ուզան. մըշ օլան պիր գարարըն թէէսիլիլ իլէ իշլէր պու Էօլտա տէվամ իթմէքտէ օ. լըլարտա, սօնուտա պիւսպիլլէթիւն կիւճիւք հաթը օլմալարը կէօլլունմէքտէ տիր: »

Մէգքիւր գալէթանըն պու պահարն. տան, Բուսիլի թարաֆընտա պազը նի. յէթի Ֆասիտէլը իտաուլու մաեալան. մալտա օլտուգու, վէ Սալմանաթը սէ. նիլլէթ թարաֆընտան տախի պիւսնալա. րիյէ ըրիլլէթ օլունտուգու աեալարմալ. տա տըր: »

— Տիւնքի Մանգու մէլիզտէ պէտան իթտիլիլիլ Էէֆթէր վէ Մանուլուն տէր. տէմթիլլէ խուտուսաթը սպիլլէտէն տօ. լայը գուհուրա կէլլն իլանաթըր րէսիլլէ:

« Ճիւմէնիլլին պիլտիլիլիւզլէ, Ալմէլիլլ. լի շաղը Մանուլ իլէ, Գարամուսալ գաղա. սընա թապի Գուլլաճըլը Էէֆթէր, պիր գաշ տէնէտէն պէրու պիր չօգ շէգալլէլլէ ինթիսար իլլէտիլլէրի կիպի, կէլէն ճիւմա կիւնիւ տախի իլլիլ իլէ Գարամուսալ ա. րալընտա րօսթալարը վուրտուգլարը իա. պէր վէրիլլիլ, վէ պուլարըն հէր նէ սու. րէթլէ օլուր իսէ օլուն, Էլէ կէթիլլիլլէսի նէգաթիլլատէ պիլլայլթ միւլլէլլէթ օլտուգու միլիլլու, մէրգուլարը հէր թիմ տիրի թու. թար կէթիլլիլ իսէ, հէր պիրի իլլին Էլլի պին, վէ պալարը կէթիլլիլլիլ իսէ գըրգար պին զուրու վէրիլլէլլէլի տէրքեար պուլուն. մուշ օլմալլէ, վէ քէօլլէրինիլլատէ իսէ մէր. գուլարը Էօլիւ Եա տիրի թուլթուպ իլիտ. լիլլէրինի կէօսթէրէք, վէ պու խըղմէթ. լէրինէ մուգապիլ օլ մըգաթար ազճէ ալմալ. լըրա հէվլէս վէ իսթէք իտէր ճէսուր պապա իլիլլէր պուլունմալընա մէպին, քէլլիլլէ. լին, Եանի, Մանուլուն տիրի թուլթանլարա Էլլի պին, վէ պալընր կէթիլլէլլէրէ գըրգ. պին զուրու վէրիլլէլլէլի կիպի, Էէֆթէ. րի թուլթանլարա տախի օլ մըգաթար ազճէ վէրիլլէլլէլլին գարիլլիլլէ Էհալիլլանտէն իս. թէք վէ հէվլէս իտուպ կիտէլլէլլէրին ճիւմ. լէսինէ պէտան վէ թէֆիլլիլ իլէ, իշ պու թէլլէրէլլիլլէ սէնէտ մազալընտա հըֆը իլ. լէմէլիլլէ իլլին, իշ պու տիլան թէլլէրէ. սի իսթար վէ թիլլէրա գըլլնտը: »

— « Վէրկի վէ Էմվալը սայիլլէ թահիլլէ վէ տալամ իլհարը իլլին քէօլլէրէ կիտէն զապթ ինէլլէրին, Էհալիտէն մէճանէն Եէմվէ Եէյէճէք ալարըտան պաշգա, թա. վուգ քէստիլլմէք, վէ տրապ, վէ շարապ կէթիլլէլլէք կիպի հարէքթի զալարիլլէյէ ճէսարլէթ, վէ տրգու հալ սահալլէրին. տէն տախի Ֆասիլ իւճրէթ ալիլ իթմէք կիպի հալաթըր գուլլիլլէլլէ ճիւրալաթ իտէլլէլլէլլէրի թահազը վէ իսթիլլալար զըլլնմըշ, վէ պու իսէ պիլ վիճուհ մու. »

ԼԵՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ
ԳԵՑ-ՕՂԼՈՒՄՆԱ ՏՈՂԻ Ի ԵՈԼՑԱ, ՀՈԹՈՂԱՆ ԱԳՏՈՒԼԼԱ
ԳԻՐԱՏԵՐԼԻՐ ԴԱՐՇԱՐՆԱ ՆԻՄԵՐՈ 319: